

Chirac en Villepin zijn er sterk van overtuigd dat de Franse samenleving niet afgesteld is op de eisen van het internationale kapitalisme. Ze hebben zich dan maar in een avontuur gestort dat neerkomt op de methodische vernietiging van de arbeidswetgeving en de privatisering van de openbare diensten.

De gedeeltelijke privatisering van Electricité de France, Gaz de France, de autowegen, het opstellen van een precair arbeidscontract ten voordele van kleine ondernemingen: het toont aan hoe hard de huidige aanval tegen de wereld van de arbeid is. Zonder dat dit tot nu toe reacties uitlokte die naam waardig.

Eerste-baancontract: het vuur aan de lont

Met het eerste-baancontract (CPE, contrat première embauche) wilde de regering op de ingeslagen weg doorgaan. Het moet gezegd worden dat de vakbondsbeweging eerder apathisch was. De jeugd echter niet. Die ontdekte snel de ware natuur van het eerste-baancontract. Dit project brengt jongeren van 18 tot 26 jaar oud in een heel precare en benarde situatie. De eerste twee jaar lang kunnen ze zonder enig motief ontslagen worden. En dat terwijl er hoe langer hoe meer rechtszaken gevoerd worden tegen onrechtmatig ontslag. Het eerste-baancontract toont aan hoe moeilijk de sociale situatie wel is van jongeren in Frankrijk en in Europa. Eén student op twee werkt om zijn of haar studies te kunnen betalen, een kwart van de jongeren is werkloos. Precaire contracten (van bepaalde duur, interim, stages...) zijn de ingangspoort geworden tot de arbeidsmarkt, zelfs voor de meest geschoolden... Het gevolg van dat soort contracten is een beperking van hun autonomie. Een huurcontract kunnen ze bijvoorbeeld niet afsluiten, want ze hebben niet genoeg inkomsten. De leeftijd waarop de meesten hun ouders verlaten ligt op 25 jaar en ouder! De jongeren hebben het gevoel dat hun levensniveau er in vergelijking met vorige generaties op achteruitgaat. De situatie is explosief. Het eerste-baancontract zette het vuur aan de lont. De revolutie in de Franse buitenwijken in november vorig jaar toonde al aan dat de discriminatie die jongeren in de buitenwijken ervaren heel diep zit: last van de politie, discriminatie bij het aanwerven, in de vrije-tijdsbesteding (ingang bij nachtclubs), moeilijkheden op school... En ziedaar, het eerste-baancontract levert jongeren, ongeschoold of hooggeschoold, verder over aan de willekeur van de patroons. De ongelijkheid neemt toe in de Franse samenleving, ze maakt de jeugd kwetsbaarder en de levensomstandigheden zwaarder. Die cocktail maakte de huidige beweging mogelijk.

Een uitzonderlijke beweging

Vergeleken met vroegere jongerenmobilisaties is de huidige strijd van studenten en scholieren tegen het eerste-baancontract CPE een groot succes. Honderdduizenden jongeren zijn sinds weken in staking, met betogingen van 500.000 tot een miljoen deelnemers. Deze beweging leidde tot een echte politieke en sociale crisis, een reële verzwakking van de macht, die onwrikbaar wilde standhouden tegenover de roep van de straat. De mobilisatie startte vanuit de universiteiten, verspreidde zich snel naar andere campussen en sprong even snel over naar de middelbare scholen. Vele schoolpoorten werden geblokkeerd: een symptoom van de sterkte van de beweging, zeker als je weet dat scholieren daarvoor strenge straffen kunnen krijgen. De studenten zijn georganiseerd in een coördinatie met gekozen woordvoerders. De beweging structureerde zich en riep studenten en loontrekkenden op samen te betogen. Alle vakbonden riepen op tot een dag van stakingen en betogingen en stellen als voorwaarde voor onderhandelingen met de regering het intrekken van het eerste-baancontract CPE. Tot nu toe houdt dit vakbondsfront goed stand.

Laat de jongeren niet alleen

Aan de vooravond van de grote staking van 28 maart is het moeilijk een pronostiek te maken. Maar alles wijst op een heel sterke mobilisatie. Twee derde van de publieke opinie is voor het intrekken van het CPE-contract. We zien hier voor het eerst een echt samenvloeien van werkmensen en

studenten/scholieren. De syndicale beweging was weliswaar aanwezig tijdens de betogingen van 18 maart, maar in veel steden ging het toch vooral om steun van ouders aan hun kinderen. Jongerenstrijd zwelt dikwijls aan vanuit de eigen kracht. Dat zagen we al in 1986 en in 1994. Maar tegenover de liberale pletwals en het doorzettingsvermogen van de rechterzijde kan de jeugd alleen geen een overwinning behalen. De inzet van de volgende dagen en weken is de wereld van de arbeid de huidige beweging te doen versterken.

De opstand van de studenten tegen de precariteit opent een sociale crisis die alle linkse syndicale en politieke krachten verplicht het ordewoord "intrekking van het eerste-baancontract" te ondersteunen. Er zijn echter al serieuze pogingen aan de gang om het project te herzien. En dat tegen de wil van de jongerenbeweging in, die het project gewoon wil begraven. Beseft iedereen wel degelijk dat dit CPE-project toelaat dat stagiairs van 15 jaar opnieuw verplicht kunnen worden nachtwerk te doen? De rekening van de regering wordt hoe langer hoe moeilijker te verteren: van pensioenen, ziekteverzekering en arbeidswetgeving tot privatisering van de openbare diensten. Bij elke verkiezing werd de regering afgestraft. Na de vele nederlagen uit het verleden heeft de wereld van de arbeid dringend nood aan een sociale en politieke overwinning. Om vertrouwen te geven aan al degenen die zich verzetten. Zodat een nieuwe generatie haar sociaal en politiek leven kan beginnen met een echte overwinning. Want een antikapitalistisch alternatief kan niet opgebouwd worden zonder strijd, zonder overwinning, zelfs een gedeeltelijke overwinning van de werkmensen en de jeugd. De rechterzijde heeft dat goed begrepen. Vandaag is ze verslagen op straat, morgen hopelijk in de stembus. Winnen is mogelijk. Het komt er op aan de druk hoog te houden. De eerste minister moet plooiën of ontslag nemen. Daarvoor ijveren de militanten van de LCR en de JCR. Zij zijn zeer prominent aanwezig in de huidige krachtmeting, zowel in de animatie van de strijd als in de eenheidsinitiatieven.

(25 maart 2006)